

Nr 186.

Av herr **Dalberg**, om *höjning av enligt pensionsförsäkringslagen utgående allmänna pensionstillägg, understöd och barnstillägg.*

I femte huvudtiteln 1921 anför statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet: »En revision av pensionsförsäkringslagen i den av pensionsstyrelsen antydda riktningen torde vara alldeles nödvändig, såvida icke pensionsförsäkringen på grund av penningvärdets fall skall i väsentlig mån förfela sitt syfte.» Riksdagen beslöt på grund därav att höja pensionstillägget för nytillträdande med 50 % eller för man från 150 kronor till 225 kronor och för kvinna från 140 kronor till 210 kronor. Men detta har dock visat sig vara alltför otillräckligt att leva på, varför statsrådets ovannämnda yttrande utgör en lika stor maning att i tid fortsätta på den då inslagna vägen för att pensionsförsäkringen ej skall förfela sitt syfte. Visserligen var påökningen bra, men den var dock så liten, att de som skola leva på pensionen måste föra en tillvaro, som upprör allmänna rättsmedvetandet. Ingen fattigvårdsstyrelse tilldelar dem, som äro oförmögna till arbete och medellösa, så små belopp som pensionen ger. Det är därför nödvändigt att riksdagen nu tar ett steg till för att höja beloppet.

Allmänheten börjar mer och mer fråga om ej tiden är inne att de pensionsberättigade erhålla några bättre villkor. Mången undrar, om det kan vara möjligt att samhället efter ett helt livs strävan skall bjuda på så ringa pension. Detta så mycket mera som det under senare år visat sig att på de inbetalda pensionsavgifterna bli så obetydliga belopp i pension, att de till åren komma ej hava att hoppas någon avsevärd förbättring till den tid de inträda i pensionsåldern.

Före jul var jag på ett möte, där frågan diskuterades, och man var benägen att låta utgå en appell att anordna opinionsmöten över hela landet med krav på snara åtgärder att få en förbättring, såvida riksdagen ej snart visade tecken till att höja anslaget för pensionstillägg.

Det som för nävarande torde vara möjligt är att fortsätta på den väg, som riksdagen slog in på genom 1921 års beslut. Genom detta beslut, som innebär, att endast nytillträdande skola komma i åtnjutande av ökad pensionstillägg, åsamkades staten ej några svåra kostnader, endast 2,800,000 kronor första året och successiv stegring varje år, som dock ej skett i större tempo än att statskassan kunnat lämpa sig därefter. Det är visserligen be-

klagligt, att de som redan inträtt i pensionsåldern ej komma med, men då dessa äro så många att statskassan ej torde orka med att giva en förhöjning, måste dessa liksom 1921 lämnas utanför.

Genom ett beslut liknande 1921 års med 50 % förhöjning skulle det bliva möjligt för nytillträdande att någorlunda drägligt leva på pensionen med hjälp av tillägget. Den stegrade skattebördan blir ej svårare för skattedragarna, emedan det bleve motsvarande lättnader i fattigvårdsutgifter.

Beslutet förde även med sig, att den moraliska kraften hos folket höjdes därigenom att man såge, att utsikterna ljusnade för många att kunna framleva sin ålderdom utan att behöva anlita hjälp av fattigvården.

Den huvudsakligaste invändningen, som kan göras mot att nu göra något, är att pensionsfrågan ligger hos en kommitté för utredning.

Men häremot kan invändas, att det ej är fråga om någon ändring i frågans läge utan endast höjning av det anslag, som beslutades 1921, och liksom 1921 års beslut ej torde komma att försvåra utredningen utan underlätta den, så torde ett nytt beslut i samma riktning ha samma verkan.

Enligt upplysningar är utredningen så omfattande, att det torde dröja lång tid innan den blir färdig och ännu längre tid innan ett därav följande beslut hinner visa sina verkningar, varför de personer, som denna motion avser, ej få någon nytta av de beslut, som komma att följa på ovannämnda utredning.

På grund härav får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till nästa års riksdag, att nuvarande allmänna pensionstillägg, understöd och barntillägg måtte höjas med minst femtio procent i huvudsak på de grunder 1921 års riksdagsbeslut innebär.

Stockholm den 22 januari 1931.

Erik Dalberg.